

Владимир Стевановић*

Виши кустос археолог

Народни музеј Лесковац

ФРАГМЕНТОВАНИ ЖРТВЕНИЦИ СА ЛОКАЛИТЕТА КУЋИШТЕ У СЕЛУ ЧЕКМИН

Апстракт: На археолошком локалитету Кућиште, који се налази у селу Чекмин, на око 15 км удаљености од Лесковца приликом извођења земљаних радова, пронађена је одређена количина археолошког материјала. Део тог материјала чини и седам фрагментованих жртвеника који се могу надовезати на до сада публиковани сличан материјал. Дародавац овог материјала, заједно са жртвеницима је Владимир Аранђеловић. Фрагментоване жртвенике чине фрагменти основних елемената ових култних предмета, засебни делови рецепијента, ножица и база. Датовани су у период млађег неолита, у винчанску културу, односно 5700/5500-4700/4500 г.п.н.е.

Кључне речи: Жртвеник, Млађи неолит, Винчанска култура, Лесковац, археолошки локалитет Кућиште, Чекмин, Праисторијска збирка Народног музеја у Лесковцу.

Током 2013. године, приликом извођења земљано-грађевинских радова у селу Чекмин, на парцели у приватном власништву, на територији коју обухвата регистровани археолошки локалитет Кућиште, пронађена је већа количина покретног археолошког материјала. Овај материјал се углавном састојао из фрагментованих керамичких предмета датованих у праисторијски период.

Све поменуте предмете власник парцеле и иницијатор радова Владимир Аранђеловић Марс у децембру исте године поклатио је Одсеку за археологију Народног музеја у Лесковцу.

Из ове групе покретног археолошког материјала, са локалитета Кућиште у Чекмину, публикована је фрагментована зооморфна фигурина бика (Слика 2), опредељена у период млађег каменог доба и винчанску културу.¹

* vlada.stevanovic@gmail.com

¹ Владимир Стевановић, „Фрагментована зооморфна фигурина – локалитет Кућиште у Чекмину“, *Лесковачки зборник LVIII*, Лесковац 2018, 7-21.

Слика 1. Атар села Чекмин, општина Лесковац²

Слика 2. Фрагментована глава зооморфне фигуринае,
локалитет Кућиште, село Чекмин

Село Чекмин и локалитет Кућиште – карактеристике и историјат истраживања

Село Чекмин се типолошки карактерише као насеље збијеног типа. Смештено је на западној ивици Лесковачког поља, недалеко од већег села Печењевце, ка којем има тенденцију ширења. Док је од Лесковца удаљено око 15 километара, са северне стране града. У питању је старо српско село, које се помиње у турским пописима из 16. века. Само насеље, чији атар

² www.maps.google.com

обухвата укупну површину од 1196 хектара, заузело је положај на источној избочини побрђа под називом Добра глава.

Ова локација лежи на најнижој дилувијалној тераси и заузима мањи део алувијалне равнице реке Јужне Мораве. Са горње стране терасе издваја се Чекминска река, која и протиче кроз село старим коритом реке Шаранице у коју се накада уливала, док њу чине два потока. Називи потока су Шеварашки и Кућашки поток (по коме и два локалитета носе називе). Потоци се састају и чине реку управо у подножју поменутог побрђа Добра глава, те даље настављају једним током, који се евентуално улива у Јужну Мораву.³

Велико присуство воде је добар индикатор постојања неолитских насеља. Сама локација села Чекмин и његовог простирања на побрђу Добра глава са горње стране села, омогућава селу приступ пространим пашњацима и шуми, повољним за сточарство, што је од великог значаја за неолитску заједницу, док се на доњој страни насеља налази пространо поље, које ужива бенефите речне терасе и изузетно је повољно за ратарство и земљорадњу, што је још један значајан фактор везан за најстарије земљораднике млађег каменог доба.

Село Чекмин и локалитет Кућиште⁴ се први пут у стручној литератури јављају 1988. године, у монографији „Археолошки споменици и налазишта лесковачког краја“ аутора Славенке Ерцеговић Павловић и Десанке Костић.⁵ У питању је био заједнички пројекат Народног музеја у Београду и Народног музеја у Лесковцу, док је циљ пројекта било рекогносцирање целокупне територије Лесковачке котлине и евентуално публиковање резултата, што је и урађено кроз саму монографију.

Рекогносцирање села Чекмин реализовано је 1986. године, а у литератури је наведено да је приликом вађења земље за израду цигле оштећен део локалитета, док је приликом перспекције пронађен већи број неолитске керамике и два силекса, те да су у оштећеним профилима констатовани трагови подница.⁶ Такође се наводи и постојање средњовековног покретног археолошког материјала.⁷

Аутор Јован В. Јовановић у својој публикацији „Лесковачко поље и Бабичка гора – Историјско-привредна и етнографско-социолошка истраживања, помиње село Чекмин у својству старог српског села, које

³ Јован Јовановић, „Лесковачко поље и Бабичка Гора – Историјско привредна и етнографско-социолошка истраживања“, *Лесковачки зборник – посебни део*, Лесковац 1979, 177.

⁴ Сам локалитет Кућиште је директно спојен са локалитетима Шеварике и Састанци, те у даљем раду постоји могућност њиховог навођења као један локалитет.

⁵ Славенка Ерцеговић-Павловић, Десанка Костић, *Археолошки споменици и налазишта лесковачког краја*, Београд, 1988, 12.

⁶ Исто.

⁷ Исто, 52.

се помиње у турским пописима из XVI века у својству тимарског села, те нагађа насељеност села у периоду гвозденог доба. Он наводи потенцијалне средњовековне локалитете под називима Гумниште и Селиште, али не наводи никакве налазе покретног археолошког материјала, као што је то случај са неким другим селима.⁸

Слика 3. Село Чекмин, локалитети Кућиште, Састанци и Шеварике⁹

Друго рекогносцирање села Чекмин реализовано је током 1989. године од стране Народног музеја у Лесковцу, када је сакупљен велики број керамичких фрагмената из неолитског периода.¹⁰ Други део материјала је достављен Народном музеју у виду поклона сарадника музеја Шћепана Туровића, док се наводи да се велики део материјала са локалитета Кућиште, Шеварике, Састанци и Селиште налази у приватној колекцији локалног мештанина Вукашина Мицаковића.¹¹

Аутори др Милорад Стојић и Мира Јоцић такође обрађују енеолитску керамику са локалитета Кућиште у свом раду „Метално доба у Лесковачкој

⁸ Ј. Јовановић, *нав. дело*, 177.

⁹ www.maps.google.com

¹⁰ Александар Булатовић, Смиља Јовић, *Лесковац, културна стратиграфија праисторијских локалитета у Лесковачкој регији*, Београд - Лесковац, 2010, 125.

¹¹ *Исто*, 123

котлини“.¹² Др Александар Булатовић такође наводи локалитет Кућиште у Чекмину у својој докторској дисертацији под називом „Генеза и развој култура бронзаног доба у басену Јужне Мораве“.¹³

У студиозној обради праисторијског материјала са територије коју обухвата Народни музеј у Лесковцу, а који је опредељен у Праисторијску збирку археолошког одсека музеја, аутори др Александар Булатовић и Смиља Јовић хронолошки опредељују обиман археолошки материјал са четири поменута локалитета уз додатак и непознатог локалитета, у хронолошке епохе гвозденог, бронзаног, бакарног и млађег каменог доба. Резултати обраде су публиковани у монографији „Лесковац – Културна стратиграфија праисторијских локалитета у Лесковачкој регији“.¹⁴

У оквиру пројекта „Пуста река 2017.“ у сарадњи Института за оријенталну и европску археологију из Беча, Археолошког института у Београду и Народног музеја у Лесковцу, 2017. године спроведено је систематско археолошко рекогносцирање на више праисторијских локалитета у Лесковачкој котлини. Међу тим локалитетима су били и локалитети Кућиште, Шеварике, Састанци и Селиште у селу Чекмин. Овом приликом је констатован значајан археолошки материјал из поменутих праисторијских епоха, извршена су и геофизичка мерења тла, док је такође констатовано и јако велико оштећење ових локалитета услед неовлашћених дивљих копања и трагања за археолошким пленом. Извршена је проспекција у селу Чекмин на укупној површини од 1.444 м².

Добијени су подаци о постојању праисторијског насеља на читавој површини коју обухватају три спојена локалитета, без јасне слике центра насеља. Резултати истраживања су публиковани у раду под називом „Prehistoric landscapes of the Pusta reka region (Leskovac). New investigations along the Southern Morava river“.¹⁵

У међувремену, извршено је неколико контролних обиласка локалитета Кућиште у селу Чекмин, од стране археолошког одсека Народног музеја у Лесковцу, због пријава везаних за дивља копања. Сваки пут приликом изласка на локалитет, археолошки одсек музеја је константовао значајна

¹² Мира Јоцић, Милорад Стојић, „Метално доба у Лесковачкој котлини“, *Лесковачки зборник XXXIII*, Лесковац, 1993, 291.

¹³ Aleksandar Bulatović, *Geneza i razvoj kultura bronzanog doba u basenu Južne Morave*, Doktorska disertacija odbranjena na Filozofskom fakultetu u Beogradu, 2008, 60.

¹⁴ А. Булатовић, С. Јовић, *нав. дело*, 121.

¹⁵ Barbara Horejs, Aleksandar Bulatović, Cornelius Meyer Bogdana, Milić, Steffen Schneider, Marlen Schloffel, Vladimir Stevanović, „Prehistoric landscapes of the Pusta Reka region (Leskovac). New investigations along the Southern Morava river“, *Glasnik SAD*, Beograd, 2018, 23-51.

нова оштећења у слојевима, као и појаву нових дивљих сонди са разбацаним „непотребним“ археолошким материјалом, као што су фрагменти посуда.

Као што се наводи у ранијим публикованим радовима, на самом локалитету, где је земљиште државна својина, изграђена је ловачка станица а око ње је засађено дрвеће, чије ће корење у потпуности уништити готово разорене постојеће археолошке слојеве.¹⁶

Слика 4. Сонда дивљих копача на локалитету Кућиште¹⁷

На основу претходних истраживања и стручне анализе покретног археолошког материјала са свих локалитета у селу Чекмин, 2010. године је сачињен табеларни пресек хронолошке опредељености сва четири локалитета у селу Чекмин, који врло јасно даје општи преглед распрострањености и старости археолошког материјала на територији села Чекмин.

Чекмин I	Млађе камено доба, средњи неолит, старчевачка култура Локалитети: Састанци, Селиште, Шеварике
Чекмин II	Млађе камено доба, млађи неолит, винчанска култура Локалитети: Кућиште, Састанци, Селиште, Шеварике
Чекмин III	Бакарно доба, рани енеолит, културна група Бубањ – Хум I Локалитети: Шеварике

¹⁶ В. Стевановић, *нав. дело*, 7-21

¹⁷ *Исто*.

Чекмин IV	Гвоздено доба I, Прелазни период из бронзаног у гвоздено доба, период На A2-B2 Локалитети: Шеварике
Чекмин V	Гвоздено доба IV, латенски период Локалитети: Шеварике

Хронолошка табела локалитета у селу Чекмин¹⁸

Фрагментовани жртвеник са локалитета Шеварике, село Чекмин

Када је у питању објављивана археолошка грађа до сада, која се везује за наведену локацију, можемо поменути једини до сада публиковани налаз жртвеника из села Чекмин, потиче са локалитета Шеварике. Овај фрагментовани жртвеник публикован је од стране аутора др Александра Булатовића и Смиље Јовић у поменутој монографији „Лесковац – Културна стратиграфија праисторијских локалитета у Лесковачкој регији“, а сам налаз је у Народни музеј у Лесковцу ушао путем поклона, од стране тадашњег сарадника музеја Шћепана Туровића, истакнутог дародавца који је Народном музеју у Лесковцу поклонио заиста велики број предмета и археолошког материјала из различитих хронолошких периода, те обогатио неколико археолошких збирки у музеју.¹⁹

У питању је фрагментовани жртвеник који је има троугаону основу. Његова боја, након печења земље, дефинисана је као мркоцрвена. Предмет је хронолошки датован у период млађег неолита, који на територији Лесковца обухвата период од око 5.700/5.500-4.700/4.500. г.п.н.е., а културолошки је опредељен у винчанску културну групу, доминантну на простору Србије у најмлађој фази млађег каменог доба.

Слика 5. Фрагментовани жртвеник троугаоне основе са локалитета Шеварике²⁰

¹⁸ А. Булатовић, С. Јовић, *Лесковац, културна стратиграфија праисторијских локалитета у Лесковачкој регији*, Београд, Лесковац, 2010, 121.

¹⁹ Исто, 135

²⁰ Исто.

Жртвеник је испод обода реципијента украшен главним елементом, који је хоризонтална урезана линија, а од које се спуштају више изломљених урезаних линија. Оне су начињене након термичке обраде материјала. Видљив је недостатак пластичних украса/додатака на ободу и нози жртвеника. Површина предмета је пригачана, а израђен је од претходно пречишћене земље.

Димензије жртвеника износе: дужина - 8 цм, ширина - 6,1 цм и дебљина - 0,7 цм.

Фрагментовани жртвеници

У овом раду представљено је седам до сада непубликованих фрагмената предмета култне намене, односно жртвеника. За њих се, без обзира на другачије име специфично дистинктног локалитета Кућиште, у односу на локалитет Шеварике, где је пронађен до сада усамљени примерак жртвеника, може сматрати да потичу са истог локалитета као и претходно публиковани примерак, с обзиром на раније поменути реалну територијалну повезаност и физичку близину од двадесет до педесет метара. Из овог разлога, с обзиром на недостатак контекста културног слоја, на основу форме и технике украшавања, њих можемо датовати у исту културну и хронолошку припадност, односно период млађег неолита и винчанске културне групе.

Слика 6. Фрагмент реципијента жртвеника, Чекмин, лок. Кућиште

На слици број 6. видимо фрагментовани угао базе реципијента жртвеника пронађеном приликом извођења земљаних радова на територији локалитета

Кућиште у селу Чекмин. Дно реципијента жртвеника није очувано, као ни носећи елементи, односно ножице, већ само зидови базе, највероватније четвороугаоног реципијента. Са спољне стране зидова, жртвеник је евидентно орнаментисан урезаним линијама у комбинацији са урезаним цртицама. Израђен је од печене земље, претходно пречишћене, која након термичке обраде има црвенкасту боју. Инвентарни број предмета је А/ПЗ – 916.

Димензије жртвеника су: ширина - 6,4 цм, висина - 3,2 цм. Млађи неолит, винчанска културна група, 5.700/5.500-4.700/4.500 г.п.н.е.

Слика 7. Фрагмент реципијента жртвеника, Чекмин, лок. Кућиште

На слици број 7. је представљен фрагментовани жртвеник код кога је очуван само део базе реципијента жртвеника, за који се може закључити да је био троугаоног облика. Очувани део базе реципијента је са спољне стране орнаментисан урезима у виду косих, на неким местима спојених/унакрсних линија, док се испод њиховог нивоа протеже једна равна линија. Реципијент има равно дно. Жртвеник је израђен од печене земље, која је претходно пречишћена, док се након термичке обраде, његова боја не разликује од претходних фрагментованих жртвеника, те је такође црвенкасте боје, мрке нијансе. Инвентарни број предмета је А/ПЗ-917. Димензије предмета су: ширина - 5,2 цм, дужина - 5,6 цм. Млађи неолит, винчанска културна група, 5.700/5.500-4.700/4.500 г.п.н.е.

Слика 8. Фрагментована нога и реципијент жртвеника, Чекмин, лок. Кућиште

На слици број 8. представљен је фрагментовани жртвеник од кога је очувана нога у већем делу и део базе четвороугаоног реципијента. Очувани угао, као и комплетни део ножице четвороугаоне базе реципијента су са спољне стране орнаментисани угаоним урезима у мотиву рибље кости. Орнаментисани део дуж ноге је оштећен, с тим што су на њему видљиве урезане дијагоналне линије.

Жртвеник је израђен од печене земље, која је претходно пречишћена, док је боја црвенкаста у нешто тамнијој нијанси. Инвентарни број предмета је А/ПЗ-918.

Димензије предмета су: ширина - 7,3 цм и висина - 6,2 цм. Млађи неолит, винчанска културна група, 5.700/5.500-4.700/4.500 г.п.н.е.

Слика 9. Фрагментована зооморфна нога жртвеника, Чекмин, лок. Кућиште

На слици број 9. је представљена фрагментована зооморфна нога жртвеника. Од очуваних елемената орнаментације на нози, за коју можемо на основу облика да претпоставимо зооморфну форму, видљиве су косе урезане линије, ближе врху, односно бази претпостављеног реципијента, док су две хоризонталне урезане линије и једна мања испод њих, урезане на „колелу“ ноге. Постоји могућност да је у питању управо наглашавање функције колеластог дела ножице. Такође, стопа ноге је пластично проширена, можда како би наликовала на копито или шапу.

Жртвеник је израђен од печене земље, која је претходно пречишћена, док је боја другачија од претходних и има браон-сиву нијансу. Инвентарни број је А/ПЗ-919.

Димензије жртвеника су: ширина - 2,5 цм и дужина - 3,6 цм. Млађи неолит, винчанска културна група, 5.700/5.500-4.700/4.500 г.п.н.е.

Слика 10. Фрагментована нога жртвеника, Чекмин, лок. Кућиште

На слици 10. налази се предмет фрагментована нога жртвеника, на којој се само наслућује део реципијента који је највероватније био четвороугаони. На фрагменту није очувана стопа ноге, односно крајњи доњи део, али је приметно да се при дну сужава а на врху шири. Нога је издуженог кружног пресека а орнаментисана је урезаним преломљеним линијама (угловима) који су усмерени ка навише. На делу ноге који улази у реципијент очуване су и три вертикално урезане линије, на основу којих се закључује да је и реципијент био орнаментисан сличном методом урезаних линија. Предмет је израђен од печене земље, претходно пречишћене. Тамно сиве је боје.

Инвентарни број предмета је А/ПЗ-920. Димензије предмета су: ширина - 4,1 цм и висина - 4,8 цм. Млађи неолит, винчанска културна група, 5.700/5.500-4.700/4.500 г.п.н.е.

Слика 11. Фрагментована нога жртвеника, Чекмин, лок. Кућиште

На слици број 11. налази се такође фрагментована нога жртвеника, која је неправилног кружног пресека. Једноставног је полуцилиндричног облика, без варијација у обиму дуж целе ноге. Очуван је део стопе, која није изражена већ се не истиче од остатка елемента. Предмет је орнаментисан косим урезаним линијама, који се пружају читавом дужином ноге. Жртвеник је израђен од печене земље, која је претходно пречишћена. Браон (тамноокер) је боје. Инвентарни број предмета је А/ПЗ-923.

Димензије предмета су: ширина - 2,2 цм и висина - 3,5 цм. Млађи неолит, винчанска културна група, 5.700/5.500-4.700/4.500 г.п.н.е.

Слика 12. Фрагментовани жртвеник, Чекмин, лок. Кућиште

На слици број 12. налази се фрагментовани жртвеник, мањих димензија, са очуваним рецепијентом неправилног кружног облика. Недостају ножице које носе конструкцију. На једној страни су видљиве основе за две ножице које су стајале у продужетку, док је на другој страни у потпуности фрагментован део жртвеника где се налазе основе ножица. На основу облика, жртвеник подсећа на зооморфне жртвенике/фигурине из Мале Грабовнице, са локалитета Прогон-Чука.²¹ Форма рецепијента одговара поменутом моделу жртвеника. Предмет не садржи никакав вид орнаментације, сем на једном делу где је можда видљив траг штипања. Израђен је од печене земље, која је претходно пречишћена. Црвенкасте је боје. Инвентарни број је А/ПЗ-927.

Димензије предмета су: ширина - 3 цм и дужина - 3,7 цм. Млађи неолит, винчанска културна група, 5.700/5.500-4.700/4.500 г.п.н.е.

Закључак

Локалитети у селу Чекмин обилују завидним археолошким материјалом из различитих епоха које заједно обухватају период од око шест миленијума. То су локалитети Селиште, Кућиште, Састанци и Шеварике. Њихов значај за српску и локалну археологију је немерљив. На месту где се данас простире мало село збијеног типа, људи су живели хиљадама година и о свом животу су нам оставили велики број доказа.

Сва досадашња истраживања потврдила су велики археолошки значај села Чекмин. Након последњег поменутог систематског археолошког рекогносцирања током 2017. године, постојала је врло озбиљна могућност улагања значајних европских средстава, те знања и искуства еминентне екипе међународних стручњака, који би свој фокус усмерили у реализовање вишегодишњих систематских археолошких ископавања. Овакав вид истраживања могао је да донесе велику добробит (финансијску, медијску, инвеститорску, културолошку) локалним мештанима самог села, али и значајан културолошки допринос познавању једног од најмање истражених епоха људског живота, периода када имамо велике недостатке писаних извора, те се на основу тога назива праисторија, читавом региону, али и целој земљи.

Нажалост, локална девастација археолошких локалитета, колекционарство, дивља археологија и трговина артефактима на црном тржишту је овај потенцијал и дефинитивно уништила. Културни слојеви на овим локалитетима су до те мере уништени, да је свако систематско археолошко истраживање

²¹ А. Булатовић, С. Јовић, нав. дело, 245; С. Јовић Смиља, Ј. Пешић, В. Стевановић, В. Стојановић, *Тајне археолошких депоа, каталог изложбе*, Лесковац, 2017, 31.

у будућности завршено и пре његовог почетка. Такође, вишедеценијско ископавање земље за потребе локалне циглане угрожава сваку могућност евентуално проналажења проширења постојећих локалитета у правцу њихових радова.

Када је у питању археолошки материјал који јесте сачуван, без контекста културног слоја, археолошки одсек Народног музеја у Лесковцу ће наставити са његовом обрадом и са склапањем овог древног мозаика у циљу откривања културне комплексности насеља које се простирало дуж Чекминске реке. Прилог фрагментованих жртвеника и поклон Владимира Аранђеловића Марса пружио нам је, без сваке сумње, јаснију слику по питању култа и духовног живота у млађем неолиту и винчанској култури на територији Јабланичког округа и јужне Србије.

Литература:

Bulatović Aleksandar, *Geneza i razvoj kultura bronzanog doba u basenu Južne Morave*, Doktorska disertacija odbranjena na Filozofskom fakultetu u Beogradu, 2008, 60.

Булатовић Александар, Јовић Смиља, *Лесковац, културна стратиграфија праисторијских локалитета у Лесковачкој регији*, Београд, Лесковац, 2010.

Гарашанин Милутин, Гарашанин Драга, *Археолошка налазишта у Србији*, Београд, 1951.

Гарашанин Милутин, Ивановић Веља, *Праисторија Лесковачког краја*, Лесковац, 1958.

Гарашанин Милутин, *Лесковачко поморавље у праисторијско доба*, Лесковачки зборник, VIII, Лесковац, 1968, 9-17.

Гарашанин Милутин, *Праисторија на тлу Србије*, Београд, 1973.

Ерцеговић Павловић Славенка, Костић Десанка, *Археолошки споменици и налазишта лесковачког краја*, Београд, 1988.

Ерцеговић Павловић, С., Костић, Д., *Теренска истраживања лесковачког подручја II*, Старица н.с. XXX, Београд, 1980, 131-135.

Јовановић Јован, *Лесковачко поље и Бабичка Гора – Историјско привредна и етнографско-социолошка истраживања*, Посебни део, Лесковац, 1979.

Јовић Смиља, Пешић Јулијана, Стевановић Владимир, Стојановић Владимир, *Тајне археолошких депоа*, каталог изложбе, Лесковац, 2017.

Јовић Смиља, Пешић Јулијана, Стевановић Владимир, Стојановић Владимир, *Археолошка налазишта на територији општине Бојник*, Лесковац, 2019.

Јоцић Мира, Стојић Милорад, *Метално доба у Лесковачкој котлини*, Лесковачки зборник XXXIII, Лесковац, 1993, 291.

Ерцеговић Павловић Славенка, Костић Десанка, *Рекогносцирање локалитета лесковачког подручја у 1982. години*, Лесковачки зборник, XX, Лесковац, 1982, 359-360.

Ерцеговић Павловић Славенка, Костић Десанка, *Рекогносцирање локалитета лесковачког подручја у 1982. години*, Лесковачки зборник, XXIV, Лесковац, 1982, 513-515.

Стевановић Владимир, *Фрагментована зооморфна фигурина – локалитет Кућиште у Чекмину*, Лесковачки зборник LVIII, Лесковац, 2018, 7-21

Стевановић Владимир, *Праисторијска збирка*, 70 година Народног музеја Лесковац, Лесковац, 2018, 46-61.

Horejs Barbara, Bulatović Aleksandar, Meyer Cornelius, Milić Bogdana, Schneider Steffen, Schloffel Marlen, Stevanović Vladimir, *Prehistoric landscapes of the Pusta Reka region (Leskovac). New investigations along the Southern Morava river*, Glasnik SAD, Beograd, 2018, 23-51.

Интернет извори:

www.maps.google.com

Summary

Vladimir Stevanović

FRAGMENTED CULT TABLES FROM THE SITE KUĆIŠTE IN THE VILLAGE ČEKMIN

National museum of Leskovac received as a present a certain ammount of archaeological material, which is of great value. The material was found and given as a present to the museum by the museum's cooperative Vladimir Arandelović, and the archaeological site where he has found the cult tables is Kućište, in the village of Čekmin, 15 km away from Leskovac. Fragmented cult tables were presented in the paper, characteristic for the Early Neolithic period, and this type of cult items follows the Neolithic way of life. There are seven different fragments of cult tables that include recipients, legs and basis, as well as their ornaments. Beside the new ones, there is one more published fragmented cult table from the same site kept in the Prehistoric exhibition of the National museum of Leskovac, dated to the Late Neolithic period, too. The cult tables presented here from Čekmin, Kućište are dated to Vinča cultural group, Late Neolithic period, 5700/5500-4700/4500 BC.

